

Asocijacijske sheme

Vedran Krčadinac

22.4.2024.

Primjer: Johnsonova shema

Neka su v i d prirodni brojevi takvi da je $2d \leq v$. Za skup vrhova uzmimo sve d -člane podskupove od $V = \{1, \dots, v\}$. Vrhovi $X, Y \subseteq V$ su susjedni u grafu G_i ako je $|X \cap Y| = d - i$. Tako dobijemo **Johnsonovu asocijacijsku shemu** $J(v, d)$ s d klasa, reda $n = \binom{v}{d}$.

Primjer: Johnsonova shema

Neka su v i k prirodni brojevi takvi da je $2k \leq v$. Za skup vrhova uzmimo sve k -člane podskupove od $V = \{1, \dots, v\}$. Vrhovi $X, Y \subseteq V$ su susjedni u grafu G_i ako je $|X \cap Y| = k - i$. Tako dobijemo **Johnsonovu asocijacijsku shemu** $J(v, k)$ s k klasa, reda $n = \binom{v}{k}$.

Johnsonova shema i kombinatorni dizajni

Primjer: Johnsonova shema

Neka su v i k prirodni brojevi takvi da je $2k \leq v$. Za skup vrhova uzmimo sve k -člane podskupove od $V = \{1, \dots, v\}$. Vrhovi $X, Y \subseteq V$ su susjedni u grafu G_i ako je $|X \cap Y| = k - i$. Tako dobijemo **Johnsonovu asocijacijsku shemu** $J(v, k)$ s k klasa, reda $n = \binom{v}{k}$.

Definicija.

Za podskup vrhova Johnsonove sheme $\mathcal{D} \subseteq \binom{V}{k}$ kažemo da je **kombinatorni dizajn** s parametrima t - (v, k, λ) ako za svaki t -člani podskup od V postoji točno λ elemenata iz \mathcal{D} koji ga sadrže. Elemente od V zovemo **točkama**, a elemente od \mathcal{D} **blokovima** dizajna.

Johnsonova shema i kombinatorni dizajni

Primjer: Johnsonova shema

Neka su v i k prirodni brojevi takvi da je $2k \leq v$. Za skup vrhova uzmimo sve k -člane podskupove od $V = \{1, \dots, v\}$. Vrhovi $X, Y \subseteq V$ su susjedni u grafu G_i ako je $|X \cap Y| = k - i$. Tako dobijemo **Johnsonovu asocijacijsku shemu** $J(v, k)$ s k klasa, reda $n = \binom{v}{k}$.

Definicija.

Za podskup vrhova Johnsonove sheme $\mathcal{D} \subseteq \binom{V}{k}$ kažemo da je **kombinatorni dizajn** s parametrima t - (v, k, λ) ako za svaki t -člani podskup od V postoji točno λ elemenata iz \mathcal{D} koji ga sadrže. Elemente od V zovemo **točkama**, a elemente od \mathcal{D} **blokovima** dizajna.

Propozicija.

Ako je \mathcal{D} dizajn s parametrima t - (v, k, λ) , onda je i s - (v, k, λ_s) dizajn za $s = 0, \dots, t$, pri čemu je $\lambda_s = \lambda \binom{v-s}{t-s} / \binom{k-s}{t-s}$.

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

2-(8, 3, 1)

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2-(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2-(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

$$2-(11, 3, 1)$$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2\text{-}(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

$$2\text{-}(11, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 5,$$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2\text{-}(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

$$2\text{-}(11, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 5, b = \lambda_0 = \frac{55}{3}$$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2\text{-}(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

$$2\text{-}(11, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 5, b = \lambda_0 = \frac{55}{3}$$

Ovi dizajni postoje:

$$2\text{-}(7, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 3, b = \lambda_0 = 7 \text{ (projektivna ravnina reda 2)}$$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2-(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

$$2-(11, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 5, b = \lambda_0 = \frac{55}{3}$$

Ovi dizajni postoje:

$$2-(7, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 3, b = \lambda_0 = 7 \text{ (projektivna ravnina reda 2)}$$

$$2-(9, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 4, b = \lambda_0 = 12 \text{ (afina ravnina reda 3)}$$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2-(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

$$2-(11, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 5, b = \lambda_0 = \frac{55}{3}$$

Ovi dizajni postoje:

$$2-(7, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 3, b = \lambda_0 = 7 \text{ (projektivna ravnina reda 2)}$$

$$2-(9, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 4, b = \lambda_0 = 12 \text{ (afina ravnina reda 3)}$$

Pretpostavke na parametre:

$$2 \leq t \leq k,$$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2-(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

$$2-(11, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 5, b = \lambda_0 = \frac{55}{3}$$

Ovi dizajni postoje:

$$2-(7, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 3, b = \lambda_0 = 7 \text{ (projektivna ravnina reda 2)}$$

$$2-(9, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 4, b = \lambda_0 = 12 \text{ (afina ravnina reda 3)}$$

Pretpostavke na parametre:

$$2 \leq t \leq k, \quad 3 \leq k < v,$$

Kombinatorni dizajni

Ukupan broj blokova: $b = |\mathcal{D}| = \lambda_0 = \lambda \binom{v}{t} / \binom{k}{t}$

Korolar.

Ako postoji t - (v, k, λ) dizajn, onda $\binom{k-s}{t-s}$ dijeli $\lambda \binom{v-s}{t-s}$, za $s = 0, \dots, t$.

Npr. **ne postoje** dizajni s parametrima:

$$2-(8, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = \frac{7}{2}$$

$$2-(11, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 5, b = \lambda_0 = \frac{55}{3}$$

Ovi dizajni postoje:

$$2-(7, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 3, b = \lambda_0 = 7 \text{ (projektivna ravnina reda 2)}$$

$$2-(9, 3, 1) \rightsquigarrow r = \lambda_1 = 4, b = \lambda_0 = 12 \text{ (afina ravnina reda 3)}$$

Pretpostavke na parametre:

$$2 \leq t \leq k, \quad 3 \leq k < v, \quad k \leq \frac{v}{2}$$

Propozicija.

Neka je \mathcal{D} dizajn s parametrima t - (v, k, λ) i neka vrijedi $t \leq v - k$. Tada je familija $\overline{\mathcal{D}} = \{V \setminus X \mid X \in \mathcal{D}\}$, dobivena komplementiranjem blokova, dizajn s parametrima t - $(v, v - k, \bar{\lambda})$ za

$$\bar{\lambda} = \sum_{s=0}^t (-1)^s \binom{t}{s} \lambda_s = \lambda \frac{\binom{v-t}{k}}{\binom{v-t}{k-t}}$$

Propozicija.

Neka je \mathcal{D} dizajn s parametrima t - (v, k, λ) i neka vrijedi $t \leq v - k$. Tada je familija $\bar{\mathcal{D}} = \{V \setminus X \mid X \in \mathcal{D}\}$, dobivena komplementiranjem blokova, dizajn s parametrima t - $(v, v - k, \bar{\lambda})$ za

$$\bar{\lambda} = \sum_{s=0}^t (-1)^s \binom{t}{s} \lambda_s = \lambda \frac{\binom{v-t}{k}}{\binom{v-t}{k-t}}$$

Zadatak.

Neka je \mathcal{D} dizajn s parametrima t - (v, k, λ) , a $I, J \subseteq V$, $|I| = i$, $|J| = j$, $I \cap J = \emptyset$ disjunktni skupovi točaka takvi da je $i + j \leq t$. Dokažite da broj $\lambda_{i,j} = |\{X \in \mathcal{D} \mid I \subseteq X, J \cap X = \emptyset\}|$ ne ovisi o izboru skupova I, J , nego samo o njihovim kardinalnostima i, j . Dokažite formulu $\lambda_{i,j} = \lambda \binom{v-i-j}{k-i} / \binom{v-t}{k-t}$ te rekurziju $\lambda_{i,j+1} = \lambda_{i,j} - \lambda_{i+1,j}$.

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Najveći takav t je **snaga** dizajna \mathcal{D}

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Najveći takav t je **snaga** dizajna \mathcal{D}

Primjer: vinska proba, 7 vrsta vina

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Najveći takav t je **snaga** dizajna \mathcal{D}

Primjer: vinska proba, 7 vrsta vina

Potpuni dizajn: $\binom{7}{2} = 21$ kušača

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Najveći takav t je **snaga** dizajna \mathcal{D}

Primjer: vinska proba, 7 vrsta vina

Potpuni dizajn: $\binom{7}{2} = 21$ kušača

Nepotpuni 2- $(7, 3, 1)$ dizajn: $b = 7$ kušača

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Najveći takav t je **snaga** dizajna \mathcal{D}

Primjer: vinska proba, 7 vrsta vina

Potpuni dizajn: $\binom{7}{2} = 21$ kušača

Nepotpuni 2- $(7, 3, 1)$ dizajn: $b = 7$ kušača

Primjer: testiranje 9 vrsta krema za sunčanje

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Najveći takav t je **snaga** dizajna \mathcal{D}

Primjer: vinska proba, 7 vrsta vina

Potpuni dizajn: $\binom{7}{2} = 21$ kušača

Nepotpuni 2- $(7, 3, 1)$ dizajn: $b = 7$ kušača

Primjer: testiranje 9 vrsta krema za sunčanje

Potpuni dizajn: $\binom{9}{2} = 36$ dobrovoljaca

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Najveći takav t je **snaga** dizajna \mathcal{D}

Primjer: vinska proba, 7 vrsta vina

Potpuni dizajn: $\binom{7}{2} = 21$ kušača

Nepotpuni 2- $(7, 3, 1)$ dizajn: $b = 7$ kušača

Primjer: testiranje 9 vrsta krema za sunčanje

Potpuni dizajn: $\binom{9}{2} = 36$ dobrovoljaca

Nepotpuni 2- $(9, 3, 1)$ dizajn: $b = 12$ dobrovoljaca

Primjene dizajna

Primjer: $\mathcal{D} = \binom{V}{k}$ je **potpuni** k - $(v, k, 1)$ dizajn (svi vrhovi od $J(v, k)$)

Nepotpuni dizajn: $\mathcal{D} \subsetneq \binom{V}{k}$ koji je t -dizajn za što veći $t < k$

Najveći takav t je **snaga** dizajna \mathcal{D}

Primjer: vinska proba, 7 vrsta vina

Potpuni dizajn: $\binom{7}{2} = 21$ kušača

Nepotpuni 2- $(7, 3, 1)$ dizajn: $b = 7$ kušača

Primjer: testiranje 9 vrsta krema za sunčanje

Potpuni dizajn: $\binom{9}{2} = 36$ dobrovoljaca

Nepotpuni 2- $(9, 3, 1)$ dizajn: $b = 12$ dobrovoljaca

Uvjet balansiranosti: svaki par vina / krema uspoređen je jednako mnogo puta ($\lambda = 1$)

Primjene dizajna

R. A. Fisher, *The design of experiments (9th ed.)*, Macmillan, 1971.
(prvo izdanje 1935.)

R. A. Fisher, *The design of experiments (9th ed.)*, Macmillan, 1971.
(prvo izdanje 1935.)

Ronald Fisher

Article [Talk](#)

From Wikipedia, the free encyclopedia

Sir Ronald Aylmer Fisher FRS^[5] (17 February 1890 – 29 July 1962) was a British **polymath** who was active as a **mathematician**, **statistician**, **biologist**, **geneticist**, and academic.^[6] For his work in statistics, he has been described as "a genius who almost single-handedly created the foundations for modern statistical science"^{[7][8]} and "the single most important figure in 20th century statistics".^[9] In genetics, his work used **mathematics** to combine **Mendelian genetics** and **natural selection**; this contributed to the revival of **Darwinism** in the early 20th-century revision of the theory of **evolution** known as the **modern synthesis**, being the one to most comprehensively combine the ideas of **Gregor Mendel** and **Charles Darwin**.^[10] For his contributions to biology, **Richard Dawkins** proclaimed Fisher as "the greatest of Darwin's successors".^[11] He is considered one of the founding fathers of **Neo-Darwinism**.^{[12][13]}

From 1919, he worked at the **Rothamsted Experimental Station** for 14 years;^[14] there, he analysed its immense body of data from crop experiments since the 1840s, and developed the **analysis of variance** (ANOVA). He established his reputation there in the following years as a **biostatistician**.

R. A. Fisher, *The design of experiments (9th ed.)*, Macmillan, 1971.
(prvo izdanje 1935.)

F. Yates, *Incomplete randomized blocks*, Ann. Eugen. **7(2)** (1936),
121–140. <https://doi.org/10.1111/j.1469-1809.1936.tb02134.x>

R. A. Fisher, *The design of experiments (9th ed.)*, Macmillan, 1971.
(prvo izdanje 1935.)

F. Yates, *Incomplete randomized blocks*, Ann. Eugen. **7(2)** (1936),
121–140. <https://doi.org/10.1111/j.1469-1809.1936.tb02134.x>

$2-(v, k, \lambda)$ dizajn \rightsquigarrow balansirani nepotpuni blokovni dizajn
(eng. balanced incomplete block design, BIBD)

R. A. Fisher, *The design of experiments (9th ed.)*, Macmillan, 1971.
(prvo izdanje 1935.)

F. Yates, *Incomplete randomized blocks*, Ann. Eugen. **7(2)** (1936),
121–140. <https://doi.org/10.1111/j.1469-1809.1936.tb02134.x>

2- (v, k, λ) dizajn \rightsquigarrow balansirani nepotpuni blokovni dizajn
(eng. balanced incomplete block design, BIBD)

Blokovni dizajn $\text{BIBD}(v, b, r, k, \lambda)$

R. A. Fisher, *The design of experiments (9th ed.)*, Macmillan, 1971.
(prvo izdanje 1935.)

F. Yates, *Incomplete randomized blocks*, Ann. Eugen. **7(2)** (1936),
121–140. <https://doi.org/10.1111/j.1469-1809.1936.tb02134.x>

2- (v, k, λ) dizajn \rightsquigarrow balansirani nepotpuni blokovni dizajn
(eng. balanced incomplete block design, BIBD)

Blokovni dizajn $\text{BIBD}(v, b, r, k, \lambda)$

R. C. Bose, *On the construction of **balanced incomplete block designs***,
Ann. Eugen. **9** (1939), 353–399.

<https://doi.org/10.1111/j.1469-1809.1939.tb02219.x>

R. A. Fisher, *The design of experiments (9th ed.)*, Macmillan, 1971.
(prvo izdanje 1935.)

F. Yates, *Incomplete randomized blocks*, Ann. Eugen. **7(2)** (1936),
121–140. <https://doi.org/10.1111/j.1469-1809.1936.tb02134.x>

2- (v, k, λ) dizajn \rightsquigarrow balansirani nepotpuni blokovni dizajn
(eng. balanced incomplete block design, BIBD)

Blokovni dizajn $\text{BIBD}(v, b, r, k, \lambda)$

R. C. Bose, *On the construction of **balanced incomplete block designs***,
Ann. Eugen. **9** (1939), 353–399.

<https://doi.org/10.1111/j.1469-1809.1939.tb02219.x>

R. A. Fisher, *An examination of the different possible solutions of a
problem in incomplete blocks*, Ann. Eugen. **10** (1940), 52–75.

<https://doi.org/10.1111/j.1469-1809.1940.tb02237.x>

Propozicija (Fisherova nejednakost)

U svakom 2 - (v, k, λ) dizajnu vrijedi $b \geq v$.

Propozicija (Fisherova nejednakost)

U svakom 2 - (v, k, λ) dizajnu vrijedi $b \geq v$.

Dizajni snage $t > 2$?

Propozicija (Fisherova nejednakost)

U svakom 2 - (v, k, λ) dizajnu vrijedi $b \geq v$.

Dizajni snage $t > 2$? **MOTIVATION????**

Propozicija (Fisherova nejednakost)

U svakom 2 - (v, k, λ) dizajnu vrijedi $b \geq v$.

Dizajni snage $t > 2$? **MOTIVATION????**

E. Witt, *Die 5-fach transitiven Gruppen von Mathieu*, Abh. Math. Semin. Univ. Hambg. **12** (1938), 256–264.

Über Steinersche Systeme, 265–275.

Propozicija (Fisherova nejednakost)

U svakom 2 - (v, k, λ) dizajnu vrijedi $b \geq v$.

Dizajni snage $t > 2$? **MOTIVATION????**

E. Witt, *Die 5-fach transitiven Gruppen von Mathieu*, Abh. Math. Semin. Univ. Hambg. **12** (1938), 256–264.

Über Steinersche Systeme, 265–275.

Émile Léonard Mathieu

[Article](#) [Talk](#)

[Read](#) [Edit](#) [View history](#) [Tools](#) ▼

From Wikipedia, the free encyclopedia

Émile Léonard Mathieu (French: [matjø]; 15 May 1835, in Metz – 19 October 1890, in Nancy) was a French [mathematician](#).^[1] He is known for his work in [group theory](#) and [mathematical physics](#). He has given his name to the [Mathieu functions](#), [Mathieu groups](#) and [Mathieu transformation](#). He authored a treatise of mathematical physics in 6 volumes. Volume 1 is an exposition of the techniques to solve the [differential equations](#) of mathematical physics, and contains an account of the applications of [Mathieu functions](#) to [electrostatics](#). Volume 2 deals with [capillarity](#). Volumes 3 and 4 deal with [electrostatics](#) and [magnetostatics](#). Volume 5 deals with [electrodynamics](#), and volume 6 with [elasticity](#). The [asteroid 27947 Emilemathieu](#) was named in his honour.

Émile Léonard Mathieu

Born	15 May 1835 Metz , France
Died	19 October 1890 (aged 55) Nancy , France
	Scientific career
Fields	Mathematics

Ernst Witt

Article Talk

From Wikipedia, the free encyclopedia

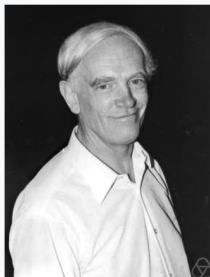
Ernst Witt (26 June 1911 – 3 July 1991) was a German [mathematician](#), one of the leading [algebraists](#) of his time.^[1]

Biography [edit]

Witt was born on the island of [Alsen](#), then a part of the [German Empire](#). Shortly after his birth, his parents moved the family to [China](#) to work as missionaries,^[2] and he did not return to Europe until he was nine.^[2]

After his schooling, Witt went to the [University of Freiburg](#) and the [University of Göttingen](#). He joined the [NSDAP](#) (Nazi Party) and was an active party member.^[3] Witt was awarded a [Ph.D.](#) at the University of Göttingen in 1934 with a thesis titled: "Riemann-Roch theorem and zeta-Function in hypercomplexes"^[4] (Riemann-Rochscher Satz und Zeta-Funktion im Hyperkomplexen) that was supervised by [Gustav Herglotz](#), with [Emmy Noether](#) suggesting the topic for the doctorate.^[5] He qualified to become a lecturer and gave guest lectures in Göttingen and [Hamburg](#).^[5] He became associated with the team led by [Helmut Hasse](#) who led his habilitation. In June 1936, he gave his habilitation lecture.^[4]

Ernst Witt

Ernst Witt in [Nice](#), 1970

Born	26 June 1911 Alsen, German Empire (present-day Denmark)
Died	3 July 1991 (aged 80) Hamburg, Germany

Ernst Witt

Article [Talk](#)

From Wikipedia, the free encyclopedia

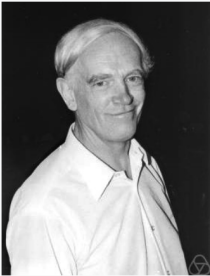
Ernst Witt (26 June 1911 – 3 July 1991) was a German [mathematician](#), one of the leading [algebraists](#) of his time.^[1]

Biography [\[edit\]](#)

Witt was born on the island of [Alsen](#), then a part of the [German Empire](#). Shortly after his birth, his parents moved the family to [China](#) to work as missionaries,^[2] and he did not return to Europe until he was nine.^[2]

After his schooling, Witt went to the [University of Freiburg](#) and the [University of Göttingen](#). He joined the [NSDAP](#) (Nazi Party) and was an active party member.^[3] Witt was awarded a [Ph.D.](#) at the University of Göttingen in 1934 with a thesis titled: "Riemann-Roch theorem and zeta-Funktion in hypercomplexes"^[4] (Riemann-Rochscher Satz und Zeta-Funktion im Hyperkomplexen) that was supervised by [Gustav Herglotz](#), with [Emmy Noether](#) suggesting the topic for the doctorate.^[5] He qualified to become a lecturer and gave guest lectures in Göttingen and [Hamburg](#).^[5] He became associated with the team led by [Helmut Hasse](#) who led his habilitation. In June 1936, he gave his habilitation lecture.^[4]

Ernst Witt

Ernst Witt in [Nice](#), 1970

Born	26 June 1911 Alsen, German Empire (present-day Denmark)
Died	3 July 1991 (aged 80) Hamburg, Germany

D. R. Hughes, *On t -designs and groups*, Amer. J. Math. **87** (1965), 761–778.

Višestruko tranzitivne grupe

Za $G \leq \text{Sym}(V)$ kažemo da je **t -tranzitivna** ako za svake dvije uređene t -torke $(x_1, \dots, x_t), (y_1, \dots, y_t)$ međusobno različitih elemenata iz V postoji $g \in G$ takav da je $(x_1, \dots, x_t)^g = (x_1^g, \dots, x_t^g) = (y_1, \dots, y_t)$.

Višestruko tranzitivne grupe

Za $G \leq \text{Sym}(V)$ kažemo da je **t -tranzitivna** ako za svake dvije uređene t -torke $(x_1, \dots, x_t), (y_1, \dots, y_t)$ međusobno različitih elemenata iz V postoji $g \in G$ takav da je $(x_1, \dots, x_t)^g = (x_1^g, \dots, x_t^g) = (y_1, \dots, y_t)$.

Za G kažemo da je **t -homogena** ako za svaka dva t -člana podskupa $\{x_1, \dots, x_t\}, \{y_1, \dots, y_t\} \subseteq V$ postoji $g \in G$ takav da je $\{x_1, \dots, x_t\}^g = \{x_1^g, \dots, x_t^g\} = \{y_1, \dots, y_t\}$.

Višestruko tranzitivne grupe

Za $G \leq \text{Sym}(V)$ kažemo da je **t -tranzitivna** ako za svake dvije uređene t -torke $(x_1, \dots, x_t), (y_1, \dots, y_t)$ međusobno različitih elemenata iz V postoji $g \in G$ takav da je $(x_1, \dots, x_t)^g = (x_1^g, \dots, x_t^g) = (y_1, \dots, y_t)$.

Za G kažemo da je **t -homogena** ako za svaka dva t -člana podskupa $\{x_1, \dots, x_t\}, \{y_1, \dots, y_t\} \subseteq V$ postoji $g \in G$ takav da je $\{x_1, \dots, x_t\}^g = \{x_1^g, \dots, x_t^g\} = \{y_1, \dots, y_t\}$.

t -tranzitivnosti \Rightarrow t -homogenost

Višestruko tranzitivne grupe

Za $G \leq \text{Sym}(V)$ kažemo da je **t -tranzitivna** ako za svake dvije uređene t -torke (x_1, \dots, x_t) , (y_1, \dots, y_t) međusobno različitih elemenata iz V postoji $g \in G$ takav da je $(x_1, \dots, x_t)^g = (x_1^g, \dots, x_t^g) = (y_1, \dots, y_t)$.

Za G kažemo da je **t -homogena** ako za svaka dva t -člana podskupa $\{x_1, \dots, x_t\}$, $\{y_1, \dots, y_t\} \subseteq V$ postoji $g \in G$ takav da je $\{x_1, \dots, x_t\}^g = \{x_1^g, \dots, x_t^g\} = \{y_1, \dots, y_t\}$.

t -tranzitivnosti \Rightarrow t -homogenost

Teorem (Livingstone, Wagner)

Neka je $G \leq \text{Sym}(V)$ permutacijska grupa i neka vrijedi $5 \leq t \leq v/2$. Ako je G t -homogena, onda je i t -tranzitivna.

D. Livingstone, A. Wagner, *Transitivity of finite permutation groups on unordered sets*, Math. Z. **90** (1965), 393–403.

Zadatak.

Neka je $G \leq \text{Sym}(V)$ permutacijska grupa koja je t -homogena. Ako je $X \in \binom{V}{k}$ bilo koji k -člani skup točaka, dokažite da je $\mathcal{D} = X^G$ (orbita pri djelovanju G na podskupove) dizajn s parametrima t - (v, k, λ) za $\lambda = |G| \binom{k}{t} / (|G_X| \binom{v}{t})$. Pritom je $G_X = \{g \in G \mid X^g = X\}$ stabilizator skupa X .

Zadatak.

Neka je $G \leq \text{Sym}(V)$ permutacijska grupa koja je t -homogena. Ako je $X \in \binom{V}{k}$ bilo koji k -člani skup točaka, dokažite da je $\mathcal{D} = X^G$ (orbita pri djelovanju G na podskupove) dizajn s parametrima t - (v, k, λ) za $\lambda = |G| \binom{k}{t} / (|G_X| \binom{v}{t})$. Pritom je $G_X = \{g \in G \mid X^g = X\}$ stabilizator skupa X .

P. J. Cameron, *Permutation groups*, Cambridge University Press, 1999.

4.7 The finite simple groups

The *Classification of Finite Simple Groups*, or CFSG as we shall refer to it, is one of the most remarkable theorems ever proved. First, its length: the present version runs to an estimated 15 000 pages, spread over books, journals, computer calculations and, in at least one case, unpublished manuscripts. The proof was announced in 1980, though it was known at the time that some details (such as the proof that ‘groups of Ree type’ are indeed Ree groups) remained to be completed. It turned out that there was a more serious lacuna, in the treatment of ‘quasi-thin groups’. It is quite impossible for a layman to judge whether a complete proof of the theorem currently exists.

Zadatak.

Neka je $G \leq \text{Sym}(V)$ permutacijska grupa koja je t -homogena. Ako je $X \in \binom{V}{k}$ bilo koji k -člani skup točaka, dokažite da je $\mathcal{D} = X^G$ (orbita pri djelovanju G na podskupove) dizajn s parametrima t - (v, k, λ) za $\lambda = |G| \binom{k}{t} / (|G_X| \binom{v}{t})$. Pritom je $G_X = \{g \in G \mid X^g = X\}$ stabilizator skupa X .

P. J. Cameron, *Permutation groups*, Cambridge University Press, 1999.

4.8 Application: Multiply-transitive groups

One of the major goals of permutation group theory since its origin has been the determination of the multiply-transitive groups or, at the very least, an absolute bound on the degree of transitivity of finite permutation groups other than symmetric and alternating groups. This goal was beyond reach until CFSG was proved, at which moment it was realised, since it follows from CFSG and previously known results.

Zadatak.

Neka je $G \leq \text{Sym}(V)$ permutacijska grupa koja je t -homogena. Ako je $X \in \binom{V}{k}$ bilo koji k -člani skup točaka, dokažite da je $\mathcal{D} = X^G$ (orbita pri djelovanju G na podskupove) dizajn s parametrima t - (v, k, λ) za $\lambda = |G| \binom{k}{t} / (|G_X| \binom{v}{t})$. Pritom je $G_X = \{g \in G \mid X^g = X\}$ stabilizator skupa X .

P. J. Cameron, *Permutation groups*, Cambridge University Press, 1999.

Theorem 4.11 [CFSG] *The finite 2-transitive groups are explicitly known. In particular, the only finite 6-transitive groups are symmetric and alternating groups; and the only finite 4-transitive groups are symmetric and alternating groups and the Mathieu groups M_{11} , M_{12} , M_{23} and M_{24} .*

The list of 2-transitive groups appears Tables 7.3 and 7.4.

Višestruko tranzitivne grupe i dizajni

E. Witt, *Über Steinersche Systeme*, Abh. Math. Semin. Univ. Hambg. **12** (1938), 265–275. $M_{12} \rightsquigarrow 5-(12, 6, 1)$, $M_{24} \rightsquigarrow 5-(24, 8, 1)$

Višestruko tranzitivne grupe i dizajni

E. Witt, *Über Steinersche Systeme*, Abh. Math. Semin. Univ. Hambg. **12** (1938), 265–275. $M_{12} \rightsquigarrow 5-(12, 6, 1)$, $M_{24} \rightsquigarrow 5-(24, 8, 1)$

Postoje li nepotpuni dizajni snage $t > 5$?

E. Witt, *Über Steinersche Systeme*, Abh. Math. Semin. Univ. Hambg. **12** (1938), 265–275. $M_{12} \rightsquigarrow 5-(12, 6, 1)$, $M_{24} \rightsquigarrow 5-(24, 8, 1)$

Postoje li nepotpuni dizajni snage $t > 5$?

S. S. Magliveras, D. W. Leavitt, *Simple 6-(33, 8, 36) designs from $P\Gamma L_2(32)$* , u: *Computational group theory* (ur. M. D. Atkinson), Academic Press, Inc., 1984., str. 337–352.

Višestruko tranzitivne grupe i dizajni

E. Witt, *Über Steinersche Systeme*, Abh. Math. Semin. Univ. Hambg. **12** (1938), 265–275. $M_{12} \rightsquigarrow 5-(12, 6, 1)$, $M_{24} \rightsquigarrow 5-(24, 8, 1)$

Postoje li nepotpuni dizajni snage $t > 5$?

S. S. Magliveras, D. W. Leavitt, *Simple 6-(33, 8, 36) designs from $P\Gamma L_2(32)$* , u: *Computational group theory* (ur. M. D. Atkinson), Academic Press, Inc., 1984., str. 337–352.

L. Teirlinck, *Nontrivial t -designs without repeated blocks exist for all t* , Discrete Math. **65** (1987), no. 3, 301–311.

Teorem.

Ako za t i v vrijedi $v > t + 1 > 0$ i $v \equiv t \pmod{(t + 1)!^{2t+1}}$, onda postoji t - $(v, t + 1, (t + 1)!^{2t+1})$ dizajn.

Višestruko tranzitivne grupe i dizajni

E. Witt, *Über Steinersche Systeme*, Abh. Math. Semin. Univ. Hambg. **12** (1938), 265–275. $M_{12} \rightsquigarrow 5-(12, 6, 1)$, $M_{24} \rightsquigarrow 5-(24, 8, 1)$

Postoje li nepotpuni dizajni snage $t > 5$?

S. S. Magliveras, D. W. Leavitt, *Simple 6-(33, 8, 36) designs from $P\Gamma L_2(32)$* , u: *Computational group theory* (ur. M. D. Atkinson), Academic Press, Inc., 1984., str. 337–352.

L. Teirlinck, *Nontrivial t -designs without repeated blocks exist for all t* , Discrete Math. **65** (1987), no. 3, 301–311.

Teorem.

Ako za t i v vrijedi $v > t + 1 > 0$ i $v \equiv t \pmod{(t + 1)!^{2t+1}}$, onda postoji t - $(v, t + 1, (t + 1)!^{2t+1})$ dizajn.

$$t = 7 \rightsquigarrow v = t + (t + 1)!^{2t+1} = 7 + 8!^{15} \approx 1.2 \cdot 10^{69}$$

Višestruko tranzitivne grupe i dizajni

E. Witt, *Über Steinersche Systeme*, Abh. Math. Semin. Univ. Hambg. **12** (1938), 265–275. $M_{12} \rightsquigarrow 5-(12, 6, 1)$, $M_{24} \rightsquigarrow 5-(24, 8, 1)$

Postoje li nepotpuni dizajni snage $t > 5$?

S. S. Magliveras, D. W. Leavitt, *Simple 6-(33, 8, 36) designs from $P\Gamma L_2(32)$* , u: *Computational group theory* (ur. M. D. Atkinson), Academic Press, Inc., 1984., str. 337–352.

L. Teirlinck, *Nontrivial t -designs without repeated blocks exist for all t* , Discrete Math. **65** (1987), no. 3, 301–311.

Teorem.

Ako za t i v vrijedi $v > t + 1 > 0$ i $v \equiv t \pmod{(t + 1)!^{2t+1}}$, onda postoji t - $(v, t + 1, (t + 1)!^{2t+1})$ dizajn.

Postoje li dizajni “velike” snage t s malim brojem točaka v ?

A. Betten, A. Kerber, R. Laue, A. Wassermann, *Es gibt 7-Designs mit kleinen Parametern!*, Bayreuth. Math. Schr. **49** (1995), 213.

A. Betten, R. Laue, A. Wassermann, *Simple 6- and 7-designs on 19 to 33 points*, Congr. Numer. **123** (1997), 149–160.

A. Betten, A. Kerber, R. Laue, A. Wassermann, *Simple 8-designs with small parameters*, Des. Codes Cryptogr. **15** (1998), no. 1, 5–27.

R. Laue, *Constructing objects up to isomorphism, simple 9-designs with small parameters*, u: *Algebraic combinatorics and applications (Göbweinstein, 1999)* (ur. A. Betten, A. Kohnert, R. Laue, A. Wassermann), Springer-Verlag, 2001., str. 232–260.

Dizajni s velikim t

A. Betten, A. Kerber, R. Laue, A. Wassermann, *Es gibt 7-Designs mit kleinen Parametern!*, Bayreuth. Math. Schr. **49** (1995), 213.

A. Betten, R. Laue, A. Wassermann, *Simple 6- and 7-designs on 19 to 33 points*, Congr. Numer. **123** (1997), 149–160.

A. Betten, A. Kerber, R. Laue, A. Wassermann, *Simple 8-designs with small parameters*, Des. Codes Cryptogr. **15** (1998), no. 1, 5–27.

R. Laue, *Constructing objects up to isomorphism, simple 9-designs with small parameters*, u: *Algebraic combinatorics and applications (Göbweinstein, 1999)* (ur. A. Betten, A. Kohnert, R. Laue, A. Wassermann), Springer-Verlag, 2001., str. 232–260.

Postoje li Steinerovi dizajni ($\lambda = 1$) s $t > 5$?

Dizajni s velikim t

A. Betten, A. Kerber, R. Laue, A. Wassermann, *Es gibt 7-Designs mit kleinen Parametern!*, Bayreuth. Math. Schr. **49** (1995), 213.

A. Betten, R. Laue, A. Wassermann, *Simple 6- and 7-designs on 19 to 33 points*, Congr. Numer. **123** (1997), 149–160.

A. Betten, A. Kerber, R. Laue, A. Wassermann, *Simple 8-designs with small parameters*, Des. Codes Cryptogr. **15** (1998), no. 1, 5–27.

R. Laue, *Constructing objects up to isomorphism, simple 9-designs with small parameters*, u: *Algebraic combinatorics and applications (Göbweinstein, 1999)* (ur. A. Betten, A. Kohnert, R. Laue, A. Wassermann), Springer-Verlag, 2001., str. 232–260.

Postoje li Steinerovi dizajni ($\lambda = 1$) s $t > 5$?

P. Keevash, *The existence of designs*, 2014. (nova verzija 2019.)

<https://arxiv.org/abs/1401.3665>

E. Bannai, E. Bannai, H. Tanaka, Y. Zhu, *Design theory from the viewpoint of algebraic combinatorics*, *Graphs Combin.* **33** (2017), no. 1, 1–41.

“The concept of combinatorial t -design is to find subsets which approximate the whole space $\binom{V}{k} \dots$ ”

E. Bannai, E. Bannai, H. Tanaka, Y. Zhu, *Design theory from the viewpoint of algebraic combinatorics*, *Graphs Combin.* **33** (2017), no. 1, 1–41.

“The concept of combinatorial t -design is to find subsets which approximate the whole space $\binom{V}{k} \dots$ ”

Definicija.

Za konačan skup točaka $X = \{x_1, \dots, x_n\}$ iz sfere $\Omega = S^{m-1}$ kažemo da je **sferni t -dizajn** ako za svaki polinom $f \in \text{Pol}(m, t)$ vrijedi

$$\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n f(x_i) = \frac{1}{\text{vol}(\Omega)} \int_{\Omega} f(x) dx$$

Analogije između kombinatornih dizajna i sfernih dizajna

P. Delsarte, J.-M. Goethals, J. J. Seidel, *Spherical codes and designs*, *Geometriae Dedicata* **6** (1977), no. 3, 363–388.

Teorem.

Neka je $X \subset S^{m-1}$ sferni dizajn veličine n i snage $t \geq 4$, za $m \geq 3$.

Ako je $t = 2d$ paran, onda vrijedi

$$n \geq \binom{m+d-1}{d} + \binom{m+d-2}{d-1}$$

Ako je $t = 2d + 1$ neparan, onda vrijedi

$$n \geq 2 \binom{m+d-1}{d}$$

Analogije između kombinatornih dizajna i sfernih dizajna

D. Ray-Chaudhuri, R. Wilson, *Generalisation of Fisher's inequality to t -designs*, Notices Amer. Math. Soc. **18** (1971), 805.

Teorem (Ray-Chaudhuri – Wilsonova nejednakost)

Neka je \mathcal{D} kombinatorni t - (v, k, λ) dizajn s $b = |\mathcal{D}|$ blokova.

Ako je $t = 2d$ paran i vrijedi $v \geq k + d$, onda je

$$b \geq \binom{v}{d}$$

Ako je $t = 2d + 1$ neparan i vrijedi $v - 1 \geq k + d$, onda je

$$b \geq 2 \binom{v-1}{d}$$

Analogije između kombinatornih dizajna i sfernih dizajna

D. Ray-Chaudhuri, R. Wilson, *On t -designs*, Osaka J. Math. **12** (1975), 737–744.

Teorem (Ray-Chaudhuri – Wilsonova nejednakost)

Neka je \mathcal{D} kombinatorni t - (v, k, λ) dizajn s $b = |\mathcal{D}|$ blokova.

Ako je $t = 2d$ paran i vrijedi $v \geq k + d$, onda je

$$b \geq \binom{v}{d}$$

Ako je $t = 2d + 1$ neparan i vrijedi $v - 1 \geq k + d$, onda je

$$b \geq 2 \binom{v-1}{d}$$

Stupanj kombinatornog dizajna

Stupanj sfernog dizajna je broj različitih kutova ili udaljenosti između vektora tog dizajna.

Stupanj kombinatornog dizajna

Stupanj sfernog dizajna je broj različitih kutova ili udaljenosti između vektora tog dizajna.

Stupanj kombinatornog dizajna je broj različitih veličina presjeka blokova tog dizajna.

Stupanj kombinatornog dizajna

Stupanj sfernog dizajna je broj različitih kutova ili udaljenosti između vektora tog dizajna.

Stupanj kombinatornog dizajna je broj različitih veličina presjeka blokova tog dizajna.

Veličine presjeka blokova su **presječni brojevi** dizajna.

Stupanj kombinatornog dizajna

Stupanj sfernog dizajna je broj različitih kutova ili udaljenosti između vektora tog dizajna.

Stupanj kombinatornog dizajna je broj različitih veličina presjeka blokova tog dizajna.

Veličine presjeka blokova su **presječni brojevi** dizajna.

Primjer (Mali Wittov dizajn)

Konstruirajmo $5-(12, 6, 1)$ dizajn u sustavu za računalnu algebru GAP. Odredimo mu presječne brojeve i stupanj.

Primjer (Veliki Wittov dizajn)

Konstruirajmo $5-(24, 8, 1)$ dizajn i odredimo mu presječne brojeve i stupanj.

Analogije između kombinatornih dizajna i sfernih dizajna

P. Delsarte, J.-M. Goethals, J. J. Seidel, *Spherical codes and designs*, *Geometriae Dedicata* **6** (1977), no. 3, 363–388.

Teorem (Apsolutna ocjena)

Neka je $X = \{x_1, \dots, x_n\} \subseteq S^{m-1}$ sferni dizajn veličine n i stupnja d .
Tada je

$$n \leq \binom{m+d-1}{d} + \binom{m+d-2}{d-1}$$

Analogije između kombinatornih dizajna i sfernih dizajna

P. Delsarte, J.-M. Goethals, J. J. Seidel, *Spherical codes and designs*, *Geometriae Dedicata* **6** (1977), no. 3, 363–388.

Teorem (Apsolutna ocjena)

Neka je $X = \{x_1, \dots, x_n\} \subseteq S^{m-1}$ sferni dizajn veličine n i stupnja d . Tada je

$$n \leq \binom{m+d-1}{d} + \binom{m+d-2}{d-1}$$

D. Ray-Chaudhuri, R. Wilson, *On t -designs*, *Osaka J. Math.* **12** (1975), 737–744.

Teorem.

Neka je $\mathcal{D} \subseteq \binom{V}{k}$ kombinatorni dizajn stupnja d s b blokova. Tada je

$$b \leq \binom{v}{d}$$

Analogije između kombinatornih dizajna i sfernih dizajna

Sferni dizajn i kombinatorni dizajn snage $t = 2d$ je stupnja barem d . Ako dostiže ocjenu na veličinu $n = \binom{m+d-1}{d} + \binom{m+d-2}{d-1}$, odnosno $b = \binom{v}{d}$, kažemo da je **napet** (eng. **tight**). U tom slučaju je stupnja točno d .

Analogije između kombinatornih dizajna i sfernih dizajna

Sferni dizajn i kombinatorni dizajn snage $t = 2d$ je stupnja barem d . Ako dostiže ocjenu na veličinu $n = \binom{m+d-1}{d} + \binom{m+d-2}{d-1}$, odnosno $b = \binom{v}{d}$, kažemo da je **napet** (eng. **tight**). U tom slučaju je stupnja točno d .

D. Ray-Chaudhuri, R. Wilson, *On t -designs*, Osaka J. Math. **12** (1975), 737–744.

Teorem.

Ako postoji napeti $2d$ - (v, k, λ) dizajn, onda ima točno d različitih presječnih brojeva. Presječni brojevi su pozitivni i nultočke su sljedećeg polinoma stupnja d :

$$\Psi_d(x) = \sum_{i=0}^d (-1)^{d-i} \frac{\binom{v-d}{i} \binom{k-i}{d-i} \binom{k-1-i}{d-i}}{\binom{d}{i}} \binom{x}{i}$$

Napeti dizajni

$t = 2, d = 1 \rightsquigarrow$ simetrični dizajni, $b = \binom{v}{1} = v$

Teorem.

Ako je dizajn s parametrima $2-(v, k, \lambda)$ simetričan, onda se svaka dva bloka tog dizajna sijeku u λ točkaka. Obrnuto, ako se svaka dva bloka $2-(v, k, \lambda)$ dizajna sijeku u konstantnom broju točkaka, onda je taj broj λ , a dizajn je simetričan.

Napeti dizajni

$t = 2, d = 1 \rightsquigarrow$ simetrični dizajni, $b = \binom{v}{1} = v$

Teorem.

Ako je dizajn s parametrima $2-(v, k, \lambda)$ simetričan, onda se svaka dva bloka tog dizajna sijeku u λ točkaka. Obrnuto, ako se svaka dva bloka $2-(v, k, \lambda)$ dizajna sijeku u konstantnom broju točkaka, onda je taj broj λ , a dizajn je simetričan.

$t = 4, d = 2 \rightsquigarrow$ kvazisimetrični dizajni, $b = \binom{v}{2}$, presječni brojevi $x < y$

Teorem (Noboru Ito, H. Enomoto, R. Noda, A. Bremner, 1975.-79.)

Postoji samo jedan takav dizajn s parametrima $4-(23, 7, 1)$ i presječnim brojevima $x = 1, y = 3$

Napeti dizajni

$t = 2, d = 1 \rightsquigarrow$ simetrični dizajni, $b = \binom{v}{1} = v$

Teorem.

Ako je dizajn s parametrima $2-(v, k, \lambda)$ simetričan, onda se svaka dva bloka tog dizajna sijeku u λ točaka. Obrnuto, ako se svaka dva bloka $2-(v, k, \lambda)$ dizajna sijeku u konstantnom broju točaka, onda je taj broj λ , a dizajn je simetričan.

$t = 4, d = 2 \rightsquigarrow$ kvazisimetrični dizajni, $b = \binom{v}{2}$, presječni brojevi $x < y$

Teorem (Noboru Ito, H. Enomoto, R. Noda, A. Bremner, 1975.-79.)

Postoji samo jedan takav dizajn s parametrima $4-(23, 7, 1)$ i presječnim brojevima $x = 1, y = 3$

E. Bannai, E. Bannai, **Tatsuro Ito**, R. Tanaka, *Algebraic combinatorics*, De Gruyter, 2021. Teorem 3.32, str. 136-142.

$t = 6, d = 3 \rightsquigarrow$ **ne postoje**

Cheryl Peterson, *On tight 6-designs*, Osaka J. Math. **14** (1977), 417–435.
(doktorandica od Noboru Itoa)

$t = 6, d = 3 \rightsquigarrow$ **ne postoje**

Cheryl Peterson, *On tight 6-designs*, Osaka J. Math. **14** (1977), 417–435.
(doktorandica od Noboru Itoa)

$t = 2d, d \geq 4 \rightsquigarrow$ najviše konačno mnogo

Eiichi Bannai, *On tight designs*, Quart. J. Math. Oxford Ser. (2) **28**
(1977), no. 112, 433–448.

$t = 6, d = 3 \rightsquigarrow$ **ne postoje**

Cheryl Peterson, *On tight 6-designs*, Osaka J. Math. **14** (1977), 417–435.
(doktorandica od Noboru Itoa)

$t = 2d, d \geq 4 \rightsquigarrow$ najviše konačno mnogo

Eiichi Bannai, *On tight designs*, Quart. J. Math. Oxford Ser. (2) **28**
(1977), no. 112, 433–448.

Kvazisimetrični dizajni

M. S. Shrikhande, S. S. Sane, *Quasi-symmetric designs*, Cambridge University Press, 1991.

V. Krčadinac, *Kvazisimetrični dizajni*, skripta, Sveučilište u Zagrebu, 2017.
<https://web.math.pmf.unizg.hr/~krcko/nastava/kvazisim.pdf>

Kvazisimetrični dizajni

Dva presječna broja: $x < y$

Kvazisimetrični dizajni

Dva presječna broja: $x < y \Rightarrow t \leq 4$

Kvazisimetrični dizajni

Dva presječna broja: $x < y \Rightarrow t \leq 4$

$t = 4 \rightsquigarrow 4-(23, 7, 1), x = 1, y = 3$

Kvazisimetrični dizajni

Dva presječna broja: $x < y \Rightarrow t \leq 4$

$t = 4 \rightsquigarrow 4-(23, 7, 1), x = 1, y = 3$

$t = 3, x = 0$:

Teorem (P. Cameron, 1973.)

Parametri takvog dizajna su:

- $3-(4n, 2n, n-1), x = 0, y = n$ (Hadamardovi dizajni)
- $3-(n(n^2 + 3n + 1), n(n+1), n-1), x = 0, y = n$
- $3-(496, 40, 3), x = 0, y = 4$

Kvazisimetrični dizajni

Dva presječna broja: $x < y \Rightarrow t \leq 4$

$t = 4 \rightsquigarrow 4-(23, 7, 1), x = 1, y = 3$

$t = 3, x = 0$:

Teorem (P. Cameron, 1973.)

Parametri takvog dizajna su:

- $3-(4n, 2n, n-1), x = 0, y = n$ (Hadamardovi dizajni)
- $3-(n(n^2 + 3n + 1), n(n+1), n-1), x = 0, y = n$
- $3-(496, 40, 3), x = 0, y = 4$

$t = 3, x > 0 \rightsquigarrow$ **Hipoteza** (Mohan Shrikhande): samo $3-(23, 7, 5)$ i $3-(22, 7, 4)$ uz $x = 1, y = 3$

Kvazisimetrični dizajni

Dva presječna broja: $x < y \Rightarrow t \leq 4$

$t = 4 \rightsquigarrow 4-(23, 7, 1), x = 1, y = 3$

$t = 3, x = 0$:

Teorem (P. Cameron, 1973.)

Parametri takvog dizajna su:

- $3-(4n, 2n, n-1), x = 0, y = n$ (Hadamardovi dizajni)
- $3-(n(n^2 + 3n + 1), n(n+1), n-1), x = 0, y = n$
- $3-(496, 40, 3), x = 0, y = 4$

$t = 3, x > 0 \rightsquigarrow$ **Hipoteza** (Mohan Shrikhande): samo $3-(23, 7, 5)$ i $3-(22, 7, 4)$ uz $x = 1, y = 3$

$t = 2 \rightsquigarrow$ beskonačno mnogo primjera, nema klasifikacije parametara

R. Vlahović Kruc, *Neki rezultati o kvazisimetričnim dizajnima s iznimnim parametrima*, disertacija, Sveučilište u Zagrebu, 2019.

Tablica 1.3: Tablica iznimnih parametara kvazisimetričnih 2-dizajna za $v \leq 150$

RBr.	v	k	λ	x	y	r	b	a	c	d	$\#D$	$\#QSD$	$\#SRG$	Nap.
1	19	7	7	1	3	21	57	42	31	30	≥ 1	0	0	[17,74]
2	19	9	16	3	5	36	76	45	28	24	$\geq 10^{16}$	0	0	[17]
3	20	8	14	2	4	38	95	54	33	27	≥ 1	0	0	[20]
4	20	10	18	4	6	38	76	35	18	14	$\geq 10^{16}$	0	0	[20]
5	21	6	4	0	2	16	56	45	36	36	≥ 1	1	1	[91]
6	21	7	12	1	3	40	120	77	52	44	$\geq 10^{18}$	1	1	[91]
7	21	8	14	2	4	40	105	52	29	22	≥ 1	0	?	[17]
8	21	9	12	3	5	30	70	27	12	9	$\geq 10^4$	0	≥ 1	[17]
9	22	6	5	0	2	21	77	60	47	45	≥ 3	1	1	[96]
10	22	7	16	1	3	56	176	105	68	54	≥ 8	1	1	[91]
11	22	8	12	2	4	36	99	42	21	15	≥ 1	0	?	[17]
12	23	7	21	1	3	77	253	140	87	65	≥ 15	1	≥ 1	[96]
13	24	8	7	2	4	23	69	20	7	5	≥ 1	0	?	[16]
14	28	7	16	1	3	72	288	105	52	30	≥ 1	0	?	[19,91]
15	28	12	11	4	6	27	63	32	16	16	≥ 58891	≥ 58891	≥ 1	[64]
16	29	7	12	1	3	56	232	77	36	20	≥ 1518	0	?	[19,91]
17	31	7	7	1	3	35	155	42	17	9	≥ 5	5	≥ 1	[90]
18	33	9	6	1	3	24	88	60	41	40	≥ 3376	0	?	[17]
19	33	15	35	6	9	80	176	45	18	9	?	?	≥ 1	
20	35	7	3	1	3	17	85	14	3	2	≥ 2	0	?	[17]
21	35	14	13	5	8	34	85	14	3	2	≥ 1	?	?	
22	36	16	12	6	8	28	63	30	13	15	≥ 522079	≥ 522079	≥ 1	[64]

Kvazisimetrični 2-dizajni

A. E. Brouwer, H. Van Maldeghem, *Strongly regular graphs*, Cambridge University Press, 2022.

v	k	λ	y	x	V	K	Λ	M	R	S	ex	ref
19	7	7	1	3	57	42	31	30	4	-3	=	[732]
19	9	16	3	5	76	45	28	24	7	-3	=	[89]
20	8	14	2	4	95	54	33	27	9	-3	=	[21]
20	10	18	4	6	76	35	18	14	7	-3	=	[20]
21	6	4	0	2	56	45	36	36	3	-3	!	Ex. D
21	7	12	1	3	120	77	52	44	11	-3	!	Ex. D
21	8	14	2	4	105	52	29	22	10	-3	-	[165]
21	9	12	3	5	70	27	12	9	6	-3	-	[165]
22	6	5	0	2	77	60	47	45	5	-3	!	Ex. D
22	7	16	1	3	176	105	68	54	17	-3	!	Ex. D
22	8	12	2	4	99	42	21	15	9	-3	-	[165]
23	7	21	1	3	253	140	87	65	25	-3	!	Ex. D
24	8	7	2	4	69	20	7	5	5	-3	-	[121]
28	7	16	1	3	288	105	52	30	25	-3	-	[702]
28	12	11	4	6	63	32	16	16	4	-4	+	Ex. F
29	7	12	1	3	232	77	36	20	19	-3	-	[166]
31	7	7	1	3	155	42	17	9	11	-3	5	Ex. E, [703]
33	9	6	1	3	88	60	41	40	5	-4	-	[165]
33	15	35	6	9	176	45	18	9	12	-3	?	
35	7	3	1	3	85	14	3	2	4	-3	-	[165]
35	14	13	5	8	85	14	3	2	4	-3	?	
36	16	12	6	8	63	30	13	15	3	-5	+	Ex. F
37	9	8	1	3	148	84	50	44	10	-4	-	[415]
39	12	22	3	6	247	54	21	9	15	-3	?	
41	9	9	1	3	205	96	50	40	14	-4	?	
41	17	34	5	8	205	136	93	84	13	-4	-	[166]

continued...

P. J. Cameron, *Near-regularity conditions for designs*, *Geometriae Dedicata* **2** (1973), 213–223.

P. Delsarte, *An algebraic approach to the association schemes of coding theory*, *Philips Res. Rep. Suppl.* **10** (1973), vi+97 pp.

Teorem (Cameron, Delsarte)

Neka je \mathcal{D} kombinatorni t - (v, k, λ) dizajn stupnja d s presječnim brojevima $x_1 > \dots > x_d \geq 0$. Stavimo $x_0 = k$ i za blokove $X, Y \in \mathcal{D}$ definiramo da su i -asocirani ako je $|X \cap Y| = x_i$. Ako vrijedi $t \geq 2d - 2$, onda na taj način dobivamo asocijacijsku shemu s d klasa (podshemu Johnsonove sheme $J(v, k)$).

P. J. Cameron, *Near-regularity conditions for designs*, *Geometriae Dedicata* **2** (1973), 213–223.

P. Delsarte, *An algebraic approach to the association schemes of coding theory*, *Philips Res. Rep. Suppl.* **10** (1973), vi+97 pp.

Teorem (Cameron, Delsarte)

Neka je \mathcal{D} kombinatorni t - (v, k, λ) dizajn stupnja d s presječnim brojevima $x_1 > \dots > x_d \geq 0$. Stavimo $x_0 = k$ i za blokove $X, Y \in \mathcal{D}$ definiramo da su i -asocirani ako je $|X \cap Y| = x_i$. Ako vrijedi $t \geq 2d - 2$, onda na taj način dobivamo asocijacijsku shemu s d klasa (podshemu Johnsonove sheme $J(v, k)$).

Za dizajn kojem blokovi čine asocijacijsku shemu kažemo da je **shematski**.